

REPUBLIKA HRVATSKA
ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU
Trg Nikole Šubića Zrinskog 5

Poslovni broj: 6 Gž-2377/2020-2

REPUBLIKA HRVATSKA

RJEŠENJE

Županijski sud u Zagrebu kao sud drugog stupnja, po sucu toga suda Andrini Raspor Flis kao sucu pojedincu, u pravnoj stvari tužitelja Udruga U ime obitelji, OIB: 27741674988, Zagreb, Ul. kralja Zvonimira 17, zastupana po punomoćniku Krešimiru Matekoviću, odvjetnik u Zagrebu, protiv tuženika Udruga za nezavidnu medijsku kulturu, OIB: 27876338953, Zagreb, Šubićeva 20, zastupana po punomoćniku Emilu Havkiću, odvjetniku iz Zagreba, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-1086/18-15 od 29. rujna 2020. godine, dana 16. veljače 2021. godine

riješio je

I Ukida se presuda Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj Pn-1086/18-15 od 29. rujna 2020. godine, te se predmet vraća sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

II O trošku žalbenog postupka odlučit će se u konačnoj odluci.

Obrazloženje

Presudom suda prvog stupnja odbijen je tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da se naloži tuženiku isplatiti tužitelju iznos od 40.000,00 kn, kao i naknaditi mu trošak parničnog postupka, sve sa zakonskim zateznim kamatama.

Ujedno je tužitelj dužan naknaditi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 6.250,00 kn, u roku od 15 dana.

Protiv te presude žali se tužitelj iz svih razloga navedenih u čl. 353. st. 1. toč. 1. do 3. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19 – dalje: ZPP), te predlaže da se pobijana presuda preinači, odnosno ukine i traži trošak sastava žalbe.

U odgovoru na žalbu tuženik predlaže da se žalba tužitelja odbije kao neosnovana i traži trošak sastava odgovora.

Žalba je osnovana.

Osnovani su žalbeni navodi, jer je sud prvog stupnja počinio bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP budući da presuda ima nedostataka zbog kojih se ne može ispitati, a u njoj nisu dati razlozi o odlučnim činjenicama.

Predmet spora je zahtjev tužitelja za naknadu neimovinske štete zbog povrede prava osobnosti, sukladno čl. 19. st. 1. i 3. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" broj 35/05, 41/08, 78/15 – dalje: ZOO), koju je pretrpio objavom članka na Internet portalu www.h-alter.org dana 15. siječnja 2018. godine, pod nazivom Nasilje – svuda oko nas, u kojem je, u dijelu u kojem se ogovori o nasilju, navedena rečenica: "bilo bi i bez postojanja Udruge U ime obitelji, koja je, iako milozvučna, nenasilna imena, sama pokrenula jedan od najvećih poteza strukturnog nasilja u Hrvatskoj".

Prema odredbi čl. 21. st. 1. Zakona o medijima (Narodne novine broj 59/04, 84/11 – dalje: ZM) nakladnik, koji informacijom objavljenoj u mediju prouzroči drugome štetu, dužan ju je naknaditi, a u stavku 4. istog članka taksativno je navedeno u kojim slučajevima nakladnik ne odgovara za štetu.

Sud prvog stupnja odbija tužbeni zahtjev navodeći da tužitelj nije dokazao činjenične navode iz tužbe, sukladno čl. 21. st. 1. ZM, a da je tuženik dokazao okolnosti iz čl. 21. st. 4. alineja 6. ZM, koje ga oslobađaju odgovornosti, jer da je informacija proizašla iz vrijednosnog suda autora čije je objavljivanje bilo u interesu javnosti, te da je ta informacija iznijeta u dobroj vjeri.

Točno je da se sloboda izražavanja misli ne odnosi samo na izražavanje i objavljivanje podataka i ideja koje imaju pozitivno stajalište već i na objavljivanje informacija koje bi mogle imati i negativan odjek. Međutim, sloboda izražavanja nije apsolutna, već podliježe određenim ograničenjima, a ustavno jamstvo slobodnog izražavanja sadrži obveze i odgovornosti, koje se odnose i na objavu u medijima.

Stoga sud mora uvijek razmotriti je li istraživanje koje je medij proveo prije objavljivanja tvrdnji, bilo provedeno u dobroj vjeri i u skladu s uobičajenom novinarskom obvezom provjeravanja činjeničnih navoda, a sud prvog stupnja ne daje razloge je li to razmatrao prilikom donošenja presude, imajući pri tom u vidu iskaz svjedoka Gorana Božičevića, autora teksta, koji je izjavio da nije konkretno kontaktirao nikoga iz Udruge U ime obitelji prije nego je pisao navedeni članak, tim više što su izrazi koje je autor upotrijebio u spornom članku (pokretač jednog od najvećih poteza strukturnog nasilja) u odnosu na tužitelja, sami po sebi uvredljivi i u uobičajenoj političkoj raspravi u hrvatskom društvu se upotrebljavaju u negativnom značenju te upućuju na namjeru vrijeđanja.

Sukladno praksi Ustavnog suda Republike Hrvatske i Europskog suda za ljudska prava, pravo na slobodu izražavanja nije apsolutno, već se može ograničiti. Sukob između slobode izražavanja i povrede prava na ugled i čast potrebno je rješavati vaganjem relevantnih čimbenika koji se odnose na dvije zaštićene vrijednosti – s jedne strane pravo na slobodu izražavanja i s druge strane pravo na ugled i čast, budući da se radi o pravima koja zaslužuju jednaku zaštitu, te je zadatak suda postići pravičnu ravnotežu između tih prava, a to sud prvog stupnja nije utvrđivao, niti je o tome dao valjane razloge.

Ne otklanjajući pravo tuženika da izrazi svoje mišljenje i iznese svoje vrijednosne sudove valja istaknuti da sloboda mišljenja i izražavanja misli (čl. 38. Ustava Republike Hrvatske) ne znači da je dozvoljeno određenim informacijama povrjeđivati čast i ugled druge osobe, jer upravo suprotno, u toj slobodi mišljenja svi su ograničeni pravom druge osobe na poštovanje i pravnu zaštitu dostojanstva, časti i ugleda, pa je zadaća suda prepoznati i analizirati taj kriterij razmjernosti.

Naime, publikacija tuženika na domaćoj medijskoj sceni i u domaćem društvu ozbiljno utječe na kreiranje i oblikovanje individualnog i javnog mišljenja, jer se u znatnijoj mjeri bavi temama koje izazivaju opravdani interes javnosti. Zbog toga je uloga tuženika, koji oblikuje individualno i javno mišljenje velika, pa sporni tekst koji je provokativan, može izazvati mnogobrojne negativne reakcije javnosti na tužitelja, tim više što je tužitelj udruga koja promiče općeljudske vrijednosti.

Stoga je sud prvog stupnja trebao voditi računa o pravima tuženika koja proizlaze iz ustavnog jamstva slobode mišljenja i izražavanja misli, tako i o tvrdnji tužitelja da mu je predmetnim tekstom povrijeđena čast i ugled, pa s obzirom da se radi o pravima koja zaslužuju jednaku zaštitu, sud prvog stupnja je trebao pronaći pravičnu ravnotežu između tih prava i utvrditi je li miješanje u slobodu izražavanja tuženika razmjerno legitimnom cilju zaštite časti i ugleda tužitelja, te tek po tom utvrđenju ocjenjivati osnovanost tužbenog zahtjeva tužitelja.

Prema tome, kako sud prvog stupnja nije utvrdio odlučne činjenice u ovom postupku, niti o tome dao valjane razloge, zbog čega se navedena presuda ne da ispitati, to je valjalo temeljem odredbe čl. 369. st. 1. ZPP ukinuti presudu suda prvog stupnja i predmet vratiti tom sudu na ponovno suđenje.

U ponovnom postupku sud prvog stupnja će ispraviti nedostatke na koje je ovim rješenjem ukazano, te analizirati kriterij razmjernosti i u skladu s tim utvrditi je li sloboda izražavanja, odnosno vrijednosni sud izražen u predmetnom članku koji izaziva opravdan interes javnosti, ograničen pravom tužitelja na njegovu pravnu zaštitu časti i ugleda, te utvrditi pravičnu ravnotežu Ustavom zajamčenim suprotstavljenih prava tužitelja i tuženika i u skladu s tim utvrđenjem ocijeniti osnovanost tužbenog zahtjeva.

Odluka o trošku žalbenog postupka temelji se na odredbi čl. 166. st. 3. ZPP.

U Zagrebu, 16. veljače 2021. godine

Sudac:
Andrina Raspor Flis

Broj zapisa: **eb2f7-5dc4c**

Kontrolni broj: **0231f-9c833-4d485**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=ANDRINA RASPOR-FLIS, L=ZAGREB, O=ŽUPANIJSKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Županijski sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.